

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0410U000674

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 16-03-2010

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Деяк Михайло Антонович
2. Deiak Mykhailo Antonovych

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 04.00.21

Назва наукової спеціальності: Літологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 11-03-2010

Спеціальність за освітою: 7.070702

Місце роботи здобувача: Відділення морської геології та осадового рудоутворення Національного науково-природничого музею Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 19476716

Місцезнаходження: 01054, м.Київ, вул.О.Гончара, 55-б

Форма власності:

Сфера управління: Кабінет міністрів

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): К 26.164.01

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Відділення морської геології та осадового рудоутворення Національного науково-природничого музею Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 19476716

Місцезнаходження: 01054, м. Київ, вул. О. Гончара, 55-б

Форма власності:

Сфера управління: Кабінет міністрів

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 38.15.17

Тема дисертації:

1. Сучасні водно-хемогенні утворення грязьових вулканів Керченського півострова
2. Modern water-chemogenic formation of mud volcanoes of Kerch Peninsula

Реферат:

1. В дисертації викладено результати детальних досліджень сучасних водно-хемогенних утворень грязьових вулканів Керченського півострова. На основі польових, лабораторних та експериментальних досліджень виявлено особливості поширення, форми виділення та основні закономірності седиментаційного мінералоутворення в субаеральних умовах. Основними формами новоутворень є: кірки, гроноподібні та квіткоподібні агрегати, дендрити, землясті маси, що формуються вздовж шляхів розвантаження сопкових вод. Сучасні водно-хемогенні утворення грязьових вулканів є полімінеральними. В їх складі встановлено численні мінерали класу боратів (бура, тинкалконіт, пробертит), карбонатів (кальцит, доломіт, трона, нортупіт, гейлюсит, пірсоніт, несквегоніт), сульфатів (гіпс, епсоміт, гексагідрит, пентагідрит, тенардит, мірабіліт, астраханіт, сандерит), нітратів (нітратин), хлоридів (галіт). Такі мінеральні види, як нортупіт, гейлюсит, пірсоніт, несквегоніт, сандерит для території України встановлено вперше. Водно-хемогенні мінерали формуються за рахунок солей сопкових вод в процесі їх інтенсивного випаровування в літній

період і мають сезонний характер. Послідовність кристалізації мінералів контролюється ступенем мінералізації сопоквих вод, температурою і вологістю повітря, розчинністю солей. При випадінні осадків полімінеральні агрегати переходять в розчин, який проникає в ґрунти і спричиняє їх засолення та утворення в них нових мінералів – боронатрокальциту, люнебургіту, кальциту, гіпсу і ярозиту.

2. The results of detailed research of the modern water-chemogenic formations of mud volcanoes of Kerch Peninsula has been proposed. The peculiarities of the distribution, forms of the exhalations, and the main regularities of the sedimentogenic mineral formation in subaerial conditions have been defined on basis of field, laboratory and experimental data. The main forms of the neocrystallizations are crusts, botryoidal and flower-shaped aggregates, dendrites, earthy masses. They are formed along the ways of mud volcano water discharge. Modern water-chemogenic formations of mud volcanoes are polymyctic. They consist of minerals of borate class (borax, tincalconite, probertite), carbonate class (calcite, dolomite, trona, northupite, gaylussite, pirssonite, nesquehonite), sulfate class (gypsum, epsomite, hexahydrite, pentahydrite, thenardite, mirabilite, astrakhanite, sanderite), nitrate class (nitratine), chloride class (halite). Such mineral types as northupite, gaylussite, pirssonite, nesquehonite, sanderite have been defined for the first time for the territory of Ukraine. The formation of the water-chemogenic minerals is caused by the intense evaporation of the mud volcano waters and salt formation in the summer. This process has a seasonal nature. Sequence of the mineral crystallization is controlled by the degree of mineralization of mud volcano waters, air temperature and humidity and salt solubility. Polymyctic aggregates pass into solution during precipitation. The solution penetrates in grounds and causes there salinization and formation of such new minerals as boronatrocalcite, luneburgite, calcite, gypsum, jarosite).

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Нестеровський Віктор Антонович

2. Nesterovskiy Viktor Antonovych

Кваліфікація: д.геол.н., 04.00.21

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Митропольський Олексій Юрійович

2. Митропольський Олексій Юрійович

Кваліфікація: д.геол.н., 04.00.21

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тищенко Олександр Іванович

2. Тищенко Олександр Іванович

Кваліфікація: к.геол.н., 04.00.20

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Шнюков Євген Федорович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Шнюков Євген Федорович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.